

פרזנטציה אישית – תוצר לדוגמה - תושבע

ועידת בית הספר סדרת הרצאות מרתקות

תהילה בלכר

[קישור למצגת](#)

נושא הפרזנטציה: מהם היתרונות ומהם החסרונות להינשא בגיל מוקדם או מאוחר?

תיאור הנושא/הסוגיה/הדילמה

שאלה גדולה צריך לשאול- האם טוב יותר להינשא בגיל צעיר, או שכדאי לדחות את זמן הנישואין לגילאים מאוחרים יותר?

מסביב, אנו רואים זוגות צעירים שזה עתה סיימו את התיכון, עוד בטרם סיימו את השירות הצבאי/ הלאומי שמתחילים. האם זה נכון? האם זה כדאי ומשתלם כלכלית, נפשית, חברתית ועוד? האם בגיל הצעיר ישנה בשלות ריגשית מספקת בכדי להינשא? האם בגיל הזה, בני הזוג מודעים לכובד האחריות הכרוך בהחלטה להינשא? המשנה כותבת "בן י"ח לחופה"¹, וכך מרחיב השולחן ערוך: "מצוה על כל אדם שישא אשה בן י"ח, והמקדים לישא בן י"ג, מצוה מן המובחר, אבל קודם י"ג לא ישא דהוי כזנות. ובשום ענין לא יעבור מעשרים שנה בלא אשה. ומי שעברו עליו כ' שנה ואינו רוצה לישא, ב"ד כופין אותו לישא כדי לקיים מצות פריה ורביה. מיהו אם עוסק בתורה וטרוד בה, ומתירא לישא אשה כדי שלא יטרח במזונו ויתבטל מן התורה, מותר להתאחר

¹ משנה, מסכת אבות, פרק ה', משנה כ"א

ומי שחשקה נפשו בתורה, כבן עזאי, תמיד, ונדבק בה כל ימיו, ולא נשא אשה, אין בידו עון, והוא שלא יהא יצרו מתגבר עליו".² האם זוהי הדרכה גורפת? האם ניתן להתייחס לגיל שהמשנה והשולחן ערוך מציינים כאותו גיל של היום?

ומהצד השני, בחורים ובחורות מבוגרים, הדוחים את גיל הנישואין, מקשים על עצמם קושי רב. שכן, להסתגל לחיי שיתוף מלאים, לא נעשה קל עם הגיל. ככל שמבוגרים יותר, כך קשה להסתגל לשיתוף המלא שדורשים חיי הנישואין. הרמב"ם מאפשר דחיית גיל הנישואין "ואם היה עוסק בתורה וטרוד בה... הרי זה מותר להתאחר..."³ נראה שבתנאים מסויימים ממליץ הרמב"ם לדחות את גיל החתונה, שלב בחיים, לימודים, יכולת כלכלית ועוד. כמובן, הדיון כאן הוא עקרוני ולא תמיד מציאותי, שכן לרוב, אדם לא יודע מתי בדיוק יפגוש את בת זוגו והרי "רבות מחשבות בלב איש ועצת ה' היא תקום" (משלי)⁴

מושגים: בשלות ריגשית, חיי שיתוף.

היבט: פרשנות/עמדה/תובנה אישית

ציין את ההיבט שבחרת. כתוב את תיאור ההיבט ואת הפרשנות/העמדה/התובנה האישית שלך בהקשר להיבט זה. ציינו מושג/ערך שתרם לגיבוש הפרשנות/העמדה/התובנה וכיצד תרם לגיבוש זה. שלבו וקשרו מושג אחד לפחות ומקור אחד לפחות. קשרו מקור עם מראי מקום מפורט.

בחרתי להתייחס להיבטים ההלכתיים והאמוניים, שכן, הם משלימים זה את זה וקשה להתייחס לאחד ללא השני. בספר "מעשה רקח"⁵ כותב כך: והרבה חכמים בעיניהם ראיתי שרצו להפטר ממצוה זו בהדמות עצמן לבן עזאי ויש מהם מחמת מיעוט הבטחון בהקב"ה באמרם שהם יראים פן ימותו בניהם ברעב מחמת שאין מספיקין להרויח כדי צרכם אוי להם אוי לנפשם כי גמלו להם רעה שלא יבצר בעולם שימלטו מהרהורים שהם קשים מהעבירה עצמה כדאיתא ביומא דף כ"ט ומבטלים מצוה זו בשאט בנפש וזו רעה חולה שמהם לומדים העמי הארץ ובזה מתרבה הזנות והפרצות העצומות כאשר הם גלויים ומפורסמים והשי"ת יכפר בעדם וישים העקוב למישור". נראה מדבריו, שאדם לא אמור לחכות עד שמצבו הכלכלי ישתפר ורק אז יתחתן, שכן, הרעות החולות העלולות להיגרם כתוצאה מהדחייה הן חמורות מאד. לדעתי, זה גם בעייתי מאד, שכן לעולם אפשר לחשוב מחשבות כגון "אם אני רק אחכה חצי שנה, אתקדם בתפקיד והמשכורת תגדל..." מחשבות כאלה כל כך נפוצות עד שאמרו חז"ל "יש לו מנה רוצה מאתיים" (מסכת תענית)⁶ מי שיש לו סכום מסויים,

² 'שולחן ערוך, אבן העזר, סימן א', סעיף ג'-ד.

³ 'רמב"ם, הלכות אישות, פרק ט"ו, הלכות ב-ג.

⁴ משלי, י"ט, כ"א.

⁵ 'הרב מסעוד חי רוקח, פרק ט"ו, סעיף ג'.

⁶ 'מסכת תענית, דף ג', עמוד א'.

תמיד ירצה להכפיל את הונו. אני חושבת, שדווקא כשעומדים לבנות בית, חייבים להאמין. להאמין לתורה הקדושה ולקיים את ההלכות הקשורות בענייני הבית, הלכות אישות, להאמין לדברי חכמים ולהתנהל כפי שהורו לנו ולהאמין בה, "הזן את העולם כולו, בטובו" (ברכת המזון) שהוא ידאג, אני יעשה השתדלות, והקב"ה יעזור. חייבים להתמלא בביטחון, כי זה מה שילווה את הבית לאורך שנים. "ביטחון והשתדלות", צמד אידיאלים שכדאי שילוו כל זוג מיום חתונתם ואף לפני. השילוב בין ההשתדלות האנושית לאמונה וביטחון בה, סוללים דרך לחיים טובים, מדויקים ומתוקים.

מושגים: השתדלות, ביטחון.

מאחורי הקלעים תוכן מפורט 7

7 שקף 1

שמירה

מאחורי הקלעים

אני רוצה להעלות את הדילמה, לתת ללומדים את ההרגשה שהשאלה כבד והתשובה לא חד משמעית.

עריכת שקף

*מטרת השקף

הצגת הדילמה באופן חד וברור

על מה ידובר בשקף?

במצגת הזאת אנחנו נתבונן ונעמיק בשאלה המורכבת "גיל הנישואין", האם טוב יותר להתחתן צעיר או מבוגר? במצגת הזאת נביא מקורות לכאן ולכאן ונסיים בדעתי האישית. לא קל להכריע בסוגייה הזאת, ולכן, המטרה העיקרית שלי היא לא לשכנע אלא לפתוח את הראש לכם, המאזינים, למורכבות שבעניין.

תוספות אמנותיות מתוכננות

אני תלמידה שלא 'טובה' בדברים ויזואליים, קשה לי העבודה על המחשב אז התאמצתי בכיוון התוכני.

מה יופיע בשקף?

מתי מתחננים???

"מה? בגיל כ"כ צעיר???" איך תסתדרו???

"מה, אתה כבר בחור גדול, אולי תתחתן סוף-סוף???"

שאלה גדולה ולא פשוטה: האם יש גיל אידיאלי לנישואין? האם אפשר לקבוע זמן קבוע שבו 'נכון' להתחתן מה דעתכם???

7 שקף 2

שמירה

מאחורי הקלעים ?

עריכת שקף

*מטרת השקף

הבאת דעות של גדולי ישראל לשאלה.

על מה ידובר בשקף?

יש הרבה מאד סיבות לדחיית גיל הנישואין. מצב כלכלי, מצב נפשי ועוד. גם נורמות חברתיות משמעותיות מאד. האם צריך להתחשב בזה? איך אפשר להתחתן בלי שיש ביטחון כלכלי? איך אפשר להתחתן כשאנחנו עוד סטודנטים? מה, 'ניפול' על ההורים?

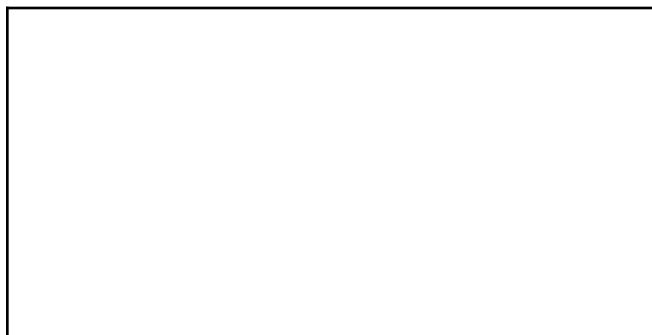
B I U ▼ ≡ ≡ ≡ ▼ ▼ A ↶ ↷

תוספות אמנותיות מתוכננות

כנ"ל

מה יופיע בשקף?

בן י"ח לחופה" ככה מורה לנו המשנה" במסכת אבות.

מצוה על כל אדם שישא אשה בן י"ח,
והמקדים לישא בן י"ג, מצוה מן המובחר-
כך פוסק השולחן ערוך.
ומהצד השני, הרמב"ם מאפשר דחייה
"ואם היה עוסק בתורה וטרוד בה... הרי זה
מותר להתאחר.."
אלו המקורות שעליהם אדבר.

7 שקף 3

שמירה

מאחורי הקלעים

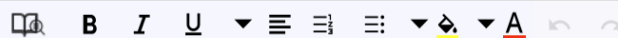
עריכת שקף

***מטרת השקף**

השקף הוא מעין אתנחתא לדין העמוק
שיבוא.

על מה ידובר בשקף?

אנסה לדובב את השומעים להציג את דעתם בנושא.

תוספות אמנותיות מתוכננות

אם אצליח, אכניס מנגינה של ספק כזה, כמו
בסרטים.

מה יופיע בשקף?

מה דעתכם? אממ... צריך לחשוב על
זה...

7 שקף 4

שמירה

מאחורי הקלעים ?

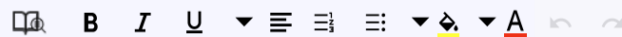
עריכת שקף

*** מטרת השקף**

הצגת דעה נחרצת בדבר גיל הנישואין.

על מה ידובר בשקף?

אסביר את הביטוי "ביטחון" ואת הביטוי "השתדלות". אנסה לדבר על המתח ביניהם ועל הדרישה החד-משמעית של ספר הרקח.

תוספות אמנותיות מתוכננות

(לא חובה) אם החלטתם לצרף תוספות
אומנותיות, ודאו שפירטתם מה הן התוספות
המתוכננות לשקפים ולמעברים הרלוונטיים
(למשל, אפקטים ויזואליים, הנפשות, מוזיקה,
צלילים מיוחדים, וכדומה).

מה יופיע בשקף?

כך כותב ספר הרקח: והרבה חכמים
בעיניהם ראיתי שרצו להפטר ממצוה זו
(=נישואין) ... ויש מהם מחמת מיעוט
הבטחון בהקב"ה באמרם שהם יראים פן
ימותו בניהם ברעב מחמת שאין מספיקין
להרויח כדי צרכם. אוי להם אוי לנפשם...

7 שקף 5

שמירה

מאחורי הקלעים ?

עריכת שקף

*** מטרת השקף**

להציג את דעתי האישית.

על מה ידובר בשקף?

לאחר שחקרתי ועיינתי הרבה, הגעתי למסקנה. מסקנתי היא שצריך לשלב בין השתדלות לביטחון. אפשר להתחתן מוקדם אם התנאים בשל, אני לא אחשוב רק אם יש לי מספיק כסף, ואיך אני אסתדר בלימודים וכו', אלא אסמוך על הקב"ה ואנסה בכל כוחי להסתדר.

🔍 B I U ▼ ≡ ≡ ≡ ▼ 🎨 ▼ A ↶ ↷

מה יופיע בשקף?

אני חושבת שכדאי לשלב בין מידת הביטחון למידת ההשתדלות, שילוב נכון של שניהם יוצר מארג חיים שראוי לכל יהודי עובד ה'. מתי נתחתן? כשנרגיש שזה נכון ולא נפחד 'לקפוץ למים'.

תוספות אמנותיות מתוכננות

אנסה להוסיף ציור קטן של ילד שעומד על מקפצה בברכה ומתלבט האם לקפוץ.

7 שקף 6

שמירה 📁

🔍 מאחורי הקלעים

עריכת שקף

*מטרת השקף

סיום מחוויך.

על מה ידובר בשקף?

אנחנו, בנות כיתה י"ב, מסיימות עוד רגע תיכון, המשימה שלנו תהיה למצוא חתן טוב, לפי מה שלמדנו ויחד עם זה, לא לשכוח חברות שעדיין מחפשות. לחשוב כל הזמן על שידוכים, מי יכול להתאים למי, זו מצווה גדולה וחברות טובה.

🔍 B I U ▼ ≡ ≡ ≡ ▼ 🎨 ▼ A ↶ ↷

תוספות אמנותיות מתוכננות

מה יופיע בשקף?

תמונה של טבעות נישואין.

את רוצה לצאת עם בן דוד שלי, הוא ממש מתאים לך...

מושגים

השתדלות, ביטחון, בגרות נפשית, חיי שיתוף.

מקורות

משנה, מסכת אבות, פרק ה', משנה כ"א. נמצא בתחילת הדברים כהקדמה להדרכת התורה להינשא מוקדם.
שולחן ערוך, אבן העזר, סימן א', סעיף ג'-ד', נמצא כמקור חיזוק למשנה.
רמב"ם, הלכות אישות, פרק ט"ו, הלכות ב-ג', מקור שנותן את הדעה ההפוכה.
משלי, י"ט, כ"א. מקור תנ"כי שמעצים את הרעיון.
ספר 'מעשה רקח', הרב מסעוד חי רוקח, ונציה, 1742, פרק ט"ו, סעיף ג'. מקור נוסף להבנת הרעיון.
מסכת תענית, דף ג', עמוד א. הדגמת העיקרון.